

Warszawa, dnia 14 czerwca 2016 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii
oraz niektórych innych ustaw**

(druk nr 200)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy jest usunięcie wątpliwości interpretacyjnych przepisów, które nie weszły jeszcze w życie, w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (uOZE), w szczególności art. 41 uOZE. Wątpliwości dotyczą wielu zagadnień zawartych w uOZE, jak usystematyzowanie sytuacji wytwórców energii elektrycznej w mikroinstalacji pod kątem obowiązujących przepisów prawno-podatkowych oraz zasad udzielania pomocy publicznej dla wytwórców takiej energii wykonującej działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Celem ustawy jest zatem w szczególności:

- 1) wprowadzenie przejrzystych zasad w zakresie wytwarzania i wykorzystywania na własne potrzeby energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii (OZE) w mikroinstalacjach, zapewniając, iż takie działania nie mają być nakierowane na osiągnięcie zysków, a jedynie na zaspokajanie własnych potrzeb energetycznych;
- 2) zmiana definicji instalacji OZE oraz wprowadzenia nowej definicji hybrydowej instalacji OZE;
- 3) dokonanie zmian w aukcyjnym systemie wsparcia w zakresie podziału aukcji na koszyki technologiczne oraz promowania w większym wymiarze technologii, które wytwarzają energię w sposób stabilny i przewidywalny;
- 4) wprowadzenie możliwości bardziej efektywnego wykorzystywania lokalnie dostępnych zasobów biomasy;
- 5) likwidacja zbędnych elementów zawartych w oświadczeniach składanych przez wytwórców energii w instalacjach OZE wykorzystujących biomasę, biogaz, biogaz

rolniczy lub biopłynny oraz likwidację zagrożenia odebrania całości wsparcia w sytuacji wytworzenia w ww. instalacji energii w oparciu o inne paliwo;

- 6) wprowadzenie możliwości budowy nowych dedykowanych instalacji spalania wielopaliwowego;
- 7) doszczegółowienie kwestii związanych z dopuszczalną wartością pomocy publicznej,
- 8) zastąpienie Operatora Rozliczeń Energii Odnawialnej S.A. przez Zarządcę Rozliczeń S.A.;
- 9) wprowadzenie procedury badania. tzw. efektu zachęty dla wytwórców biogazu rolniczego.

Przedstawione zmiany dostosowują przepisy uOZE do wymogów określonych w Wytycznych w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014-2020, które w pełnym zakresie dopuszczają, jako zgodne z zasadami wspólnego rynku, instrumenty rynkowe, takie jak aukcje czy procedury przetargowe zgodne z zasadami konkurencji otwarte dla wszystkich producentów wytwarzających energię elektryczną z OZE, konkurujących ze sobą na równych warunkach, które powinny zasadniczo zapewnić ograniczenie dotacji do minimum.

Ponadto, w świetle postanowień art. 42 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108, pomoc przyznaje się w drodze procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji i opartej na jasnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriach, która jest otwarta dla wszystkich wytwórców produkujących energię elektryczną ze źródeł odnawialnych w sposób niedyskryminacyjny.¹

Ustawa ma wejść w życie z dniem 1 lipca 2016 r. z wyjątkiem niektórych przepisów, które wejdą w życie w innych terminach.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił opiniowaną ustawę na 20. posiedzeniu w dniu 10 czerwca 2016 r. w oparciu o przedłożenie poselskie (druk sejmowy nr 476). Projekt stanowił przedmiot prac

¹ Uzasadnienie projektu ustawy.

sejmowej Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa. Komisja wprowadziła szereg poprawek, które mieszczą się w materii przedłożenia.

Sejm przyjął ustawę uwzględniając część poprawek zgłoszonych w trakcie drugiego czytania.

III. Uwagi szczegółowe

Niniejsza opinia nie stanowi kompleksowej ani wyczerpującej oceny zaproponowanych w ustawie rozwiązań prawnych. Powodem tego zastrzeżenia jest zbyt krótki termin na analizę treści opiniowanej ustawy

1. Treść art. 4 ust. 2 uOZE jest powtórzona w ust. 3, co uzasadnia skreślenie ust. 2.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 3, w art. 4 skreśla się ust. 2;

2. Przepis art. 4 ust. 11 uOZE stanowi, że nadwyżką ilości energii elektrycznej wprowadzonej przez prosumenta do sieci wobec ilości energii pobranej przez niego z tej sieci dysponuje sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, w celu pokrycia kosztów rozliczenia, w tym opłat, o których mowa w ust. 4.

Wyrazy „w celu pokrycia kosztów rozliczenia, w tym opłat, o których mowa w ust. 4”, albo są uzasadnieniem wcześniejszej części przepisu, i w takim przypadku powinny zostać skreślone, albo oznaczają, że sprzedawca powinien pokryć opłaty, o których mowa w ust. 4 z nadwyżki energii, a wartość pozostałej nadwyżki energii powinien zwrócić. W drugim przypadku potrzebne są przepisy, które określiłyby procedurę zwrotu tej części wartości nadwyżki energii.

Poza tym, wydaje się, że wyraz „dysponuje” nie w pełni oddaje charakter uprawnienia sprzedawcy. Lepszymi wyrażeniami byłyby „nabywa” lub „bezpłatnie nabywa”.

Nie jest jasne znaczenie wyrazu „nadwyżka”. Może oznaczać nadwyżkę w ramach rozliczenia (np. w przypadku rozliczenia 1:0,7, nadwyżką byłaby energia odpowiadająca 0,3). Wyraz „nadwyżka” może też oznaczać, nadwyżkę ponad rozliczenie, gdy prosument

wprowadzi do sieci znacznie więcej energii niż pobierze. Przepis powinien jednoznacznie rozstrzygnąć tę kwestię.

Propozycja poprawki może zostać sformułowana po ustaleniu oczekiwanej treści przepisu.

3. Art. 5a stanowi, że przepisy art. 4 i art. 5 stosuje się do prosumentów wytwarzających energię elektryczną z biogazu rolniczego w mikroinstalacji.

Przepis został dodany do rozdziału 2 – Zasady i warunki wykonywania działalności w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji oraz małej instalacji, **z wyłączeniem wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego** lub z biopłynów.

Właściwym miejscem dla dodania tego przepisu jest rozdział 3 – Zasady i warunki wykonywania działalności w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego lub biopłynów oraz wytwarzania biogazu rolniczego lub biopłynów.

Z definicji „prosumenta” wynika, że wytwarza energię w mikroinstalacji, dlatego nie ma potrzeby podkreślania tego w treści przenoszonego przepisu.

Propozycja poprawki:

w art. 1:

a) skreśla się pkt 4,

b) po pkt 8 dodaje się pkt ... w brzmieniu:

„ ...) po art. 18 w rozdziale 3 dodaje się art. 18a w brzmieniu:

„Art. 18a. Przepisy art. 4 i art. 5 stosuje się do prosumentów wytwarzających energię elektryczną z biogazu rolniczego.”;”;

4. Po art. 38 dodawane są przepisy dotyczące klastrów energii i spółdzielni energetycznych. Przepisy są dodawane w rozdziale 3 – Zasady i warunki wykonywania działalności w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego lub biopłynów oraz wytwarzania biogazu rolniczego lub biopłynów.

Wydaje się, że właściwszym byłby rozdział 4 – Mechanizmy i instrumenty wspierające wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, biogazu rolniczego oraz ciepła, w instalacjach odnawialnego źródła energii.

Aby przenieść przepisy do rozdziału 4 należy wprowadzić następującą poprawkę:

w art. 1 w pkt 17 w poleceniu nowelizacyjnym po wyrazach „art. 38” dodaje się wyrazy „w rozdziale 4”;

5. Niejasny jest sens przepisu art. 39 ust. 4a uOZE. Być może wymaga on przerehabilitacji.

6. W art. 40 w ust. 1b określono początek biegu terminu, jako datę wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej w mikroinstalacji. Zgodnie z ust. 1c, przez datę wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii rozumie się dzień, w którym energia elektryczna została po raz pierwszy wprowadzona do sieci dystrybucyjnej.

Przytoczone przepisy nie zachowują konsekwencji terminologicznej. Pierwszy posługuje się pojęciem „data wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej w mikroinstalacji” a drugi – „data wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii”.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 19 w lit. b, w ust. 1b wyrazy „w mikroinstalacji” zastępuje się wyrazami „z odnawialnego źródła energii”;

7. Na podstawie art. 75 ust. 8 uOZE, wytwórca energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii zlokalizowanej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji dołącza dokumenty wynikające z umowy, o której mowa w art. 73 ust. 11 pkt 1.

Przepis odsyła, do 73 ust. 11 pkt 1, w którym nie wspomina się o żadnej umowie. Odesłanie powinno być prawdopodobnie skierowane do art. 73 ust. 10 pkt 1, który stanowi

o umowie międzyrządowej między Rzeczpospolitą Polską, a państwem, na terytorium którego będzie zlokalizowana instalacja.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 35 w lit. b, w ust. 8 wyrazy „ust. 11” zastępuje się wyrazami „ust. 10”;

8. W art. 80 w ust. 6 zawarto przepis zawierający wytyczne do wydania rozporządzenia, określającego szczególne warunki aukcji, o której mowa w ust. 5. Przepis, w którym jest mowa o aukcji znajduje się w ust. 4. W ust. 5 znajduje się przepis określający przedmiot wspomnianego rozporządzenia. Należy poprawić odesłanie.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 38 w lit. a, w ust. 6 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „ust. 5” zastępuje się wyrazami „ust. 4”;

9. Przepis art. 100 ust. 5 umożliwia zmianę zakresu obowiązku przekazywania informacji, o których mowa w ust. 1–3. Przepis art. 100 ust. 3 dotyczy terminów realizacji płatności, i nie odnosi się do informacji. Dlatego odesłanie do art. 100 ust. 3 jest błędne.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 47 w lit. c, w ust. 5 wyrazy „ust. 1–3” zastępuje się wyrazami „ust. 1 i 2”;

10. W art. 168 pkt 6a uOZE określono karę pieniężną za nie przestrzeganie obowiązku rozliczenia, o którym mowa w art. 4 albo w art. 40 ust. 1a. W art. 4 oraz w art. 40 ust. 1a określono ten sam obowiązek, dlatego właściwym będzie skreślenie odesłania do art. 40 ust. 1a. Ponadto obowiązek rozliczenia został zawarty w art. 4 w ust. 1. Pozostałe ustępy tego artykułu określają tylko sposób realizacji obowiązku rozliczenia.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 61 w lit. b, w pkt 6a się wyrazy „albo w art. 40 ust. 1a” zastępuje się wyrazami „ust. 1”;

11. Ustawa nowelizując Prawo energetyczne wprowadza definicję pojęcia „spółdzielnia energetyczna”. Definiowane pojęcie nie jest potem używane w ustawie - Prawo energetyczne, co uzasadnia skreślenie omawianej definicji.

Propozycja poprawki:

w art. 2 w pkt 1:

a) w poleceniu nowelizacyjnym skreśla się wyrazy „ i 56”,

b) skreśla się pkt 56;

12. Poprawki redakcyjne:

1) w art. 1 w pkt 3, w art. 4 w ust. w pkt 1 skreśla się wyraz „żadnych”;

2) w art. 1 w pkt 52, w art. 106 wyraz „niewykonanie” zastępuje się wyrazem niewykonania”;

Michał Gil

Główny legislator